

Tucht voor gedetineerden

TOM VANDER BEKEN¹ & VINCENT EECHAUDT²

1. Inleiding³

Wat buiten de gevangensmuren niet mag, mag in de regel ook niet in de gevangenis. Strafbare feiten die in een gevangenis gepleegd worden, kunnen dan ook op dezelfde wijze worden vervolgd en berecht als die daarbuiten. Maar binnen de gevangenis gelden ook nog andere regels die specifiek zijn aan het leven in een penitentiaire instelling en gehandhaafd kunnen worden via het tuchtrecht. Op die manier kan intern op gedrag worden gereageerd dat binnen een gevangeniscontext niet wordt getolereerd. Hoewel de tuchtrechtelijke interventie niet van strafrechtelijke, maar van administratieve aard is, heeft zij zeker een repressieve doelstelling: door het beperken of ontzeggen van bepaalde rechten en diensten kan een tuchtsanctie een aanzienlijke impact hebben op de detentiecondities van een gedetineerde, onder meer via de opsluiting in een strafcel, het verlies van inkomen uit arbeid of de ontzegging van de omgang met bezoekers van buiten de gevangenis. Uit de schaarse cijfergegevens rond de toepassing van het tuchtrecht blijkt daarenboven dat het uitschrijven van een tuchtrapport een courante praktijk is. Zo werden in 2012 667 tuchtrapporten uitgeschreven in Leuven-Hulp (Keereman, 2013: 7), een gevangenis die plaats biedt aan 149 gedetineerden. In de gevangenis van Gent, met een

---

1. Hoogleraar aan de vakgroep criminologie, strafrecht en sociaal recht van de Universiteit Gent en directeur van het Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP).

2. Criminoloog (Universiteit Gent) en jurist (Rijksuniversiteit Groningen) sinds 2011 verbonden aan het Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP, Universiteit Gent) en voert momenteel onderzoek naar het penitentiair tuchtrekime in verschillende lidstaten van de Europese Unie in het kader van een doctoraatsproject gefinancierd door het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen. Hij is tevens lid van de Commissie van Toezicht van de gevangenis van Gent.

3. Deze bijdrage is geïnspireerd op Daems, Eechautd, Maes & Vander Beken (2014) en Eechautd (2014).